

Alázatosság.

Jaj, de sok erőt adtál nekem Halál! Soha nem tudom neked megköszönni. Milyen más is a világ, az élet, a Föld és az ember a Te szemekkel nézve. A látható dolgok mögött kibontakozik egy egész élő világ. A Lélek világa. Most már világosan látom én is, amit alig értettem, mikor először mondtad, hogy a Lélekért van minden és a Lélekért történik minden. Hogy a Lélek, amely mint csira megvan az újszülött gyermekben, — a földi életben, teljesen kifejlett Lélekké érjen.

Örülök, hogy benned végre rátaláltam egy olyan emberre, aki megérti, hogy a Halál nem az elmulásról, hanem az Életről beszél... De most gyorsan haladjunk tovább, mert látod, delelőjét elhagyta már a nap jóval és este tére neked is haza, — földi lakásodba, — kell menned. Estig a velem való beszélgetésedet be kell fejezned.

Pedig még sokat szeretnék kérdezni Tőled!

Ne sokat akarj kérdezni, — hanem csak azokat, — felelte a Halál, — amelyekre szükséged van ahhoz, hogy amikor a tested élete összetörik majd, mint a tojás héja, amelyből világra jön a kis fiókmadár, — hogy akkor ép és egészséges Lélek légy már. Mert gondold el, hogy előbb törik el a tojás vékony héja, mielőtt teljesen kifejlődött benne a kis madár? ... Mi lesz belőle? ...

Nyomorék madár, — jaj, — vagy halott.

Látod a Lélek is így jár, ha nem készül egészen Lélekké, akkorra, amikor az idő lejár ...

Most olyan szigorú vagy Halál. Keményebb a szavad mint eddig, — nézett a Halál arcába szemrehányással az Ember.

Nem szigorúbb a hangom, csak te érzed annak, — válaszolt komoly megfontolással a Halál, — mert most érkezünk a forduló ponthoz. Most fogod majd végleg eldönteni, hogy Lélekké akarsz-e egészen lenni, vagy nem lépsz tovább már, hanem maradsz abban az állapotban, amilyenben eddig voltál. De gondolj arra is, hogy időd, minden órában letelhetik? ...

Nagyon kiméletlen vagy hozzám most Halál. Egészen sarokba szorítsz. Eddig olyan kedves tanítóm voltál, — most majdnem kényszeríteni akarsz arra, hogy a Te sze-

meiddel nézzem az életet és kivált magamat és úgy éljek, mintha már nem is volna testem.

Ha jó tanítód voltam eddig, — akkor most jobb vagyok hozzád, mint eddig. Lehetetlent senki sem kíván tőled, — Én sem. De most jól szorítsd szemedhez a Halál szemüvegét, mert, ha úgy találkozom majd veled, „Ideát”, hogy boldogtalan lélek leszel, akkor azért teszel majd szemrehányást nekem, hogy miért nem voltam még szigorúbb hozzád.

Mond meg nekem, hogy mikor lesz ez az én végóráim? . . .

Ma még nem mondhatom meg, — az Ur nem engedi meg.

Miért nem mondja, vagy mondatja meg Isten mindenkinek, hogy meddig él a Földön? . . . Akkor talán jobban készülnének a „Másik Életre” az emberek?!

Bölcsen van az így, hidd el, — felelte a Halál. Nem készülnének a „Testnélküli Világra” jobban az emberek. Amíg messze lenne utolsó órájuk, nem törődnek vele. Vagy a folyton való rá gondolás a nyugalmatokat venné el. Nem tudna készülni a lelkek nagy félelmében . . .

Hiszen így is félnek a meghalástól az emberek? . . . vetette közbe az Ember.

Igaz, — de magukban mégis mindig kijebb tőlják a határidejét földi életüknek . . . válogatva esznek, vagy nem esznek bizonyos táplálékokat, hogy azzal megnyujtsák a Földön tartózkodásukat . . .

És mégis hányszor történnek váratlan esetek, — egészesek milyen hirtelen elmennek — mondta szomorúan az Ember.

De azért sem adja tudtára az Ur az embernek halála óráját, mert ha tudná és félelemből készülődne is, ennek nem volna tiszta értéke, mert kényszer volna benne. Mondtam már ma neked, hogy az emberi léleknek Istenhez, a Mindenség Lelkéhez való viszonya nem lehet más, mint tiszta Szeretet. Lélekké alakulni sem félelemből, sem erőszakos kényszerítéssel nem lehet. Mert ha megszűnik az erőszak, vagy a félelem, megáll az ember, akit a félelem hajtott, vagy az erőszak kényszerített, — megáll a féluton. De ha vágyból, meggyőződésből indul el Lélekké lenni, akkor el is fogja érni . . .

De te mondtad az előbb Halál, hogy nem közli az Ur

a halála napját senkivel, — így mindenki azt mondja, hogy még ráér, van, vagy lesz még ideje Lélekké fejlődni? . . .

Rosszul fogod fel. Igaz, hogy nincs tudtára adva, épen ezért gondolhat arra, hogy minden pillanat lehet az a pillanat, amelyben vissza kell adnia testét a Földnek. Tehát az ember tudatában nincs időhöz kötve és mégis megindul, mert látja, hogy a Földön egy mulandó világba került, amelyből nem menekülhet meg más, mint a lelke. Ha ez lesz a meggyőződése és ez indítja arra, hogy készítse magát arra, hogy kiszállani tudjon az „Égi Partokra“, ez magának az embernek a döntése lesz. És Isten ezt akarja látni, hogy az ember mit akar a maga életével tenni? . . . Isten senkit sem fog erőszakkal a Mennybe hurcolni. — Oda mindenkinek magának kell vágyani és akarni. És ha valaki akar, — azt Isten oda is segíti. Most már remélem megérted.

Igen. Szóval azt mondtad, hogy a szabad akaratot a választásra, a döntésre, Isten az embernél ebben is érintetlenül hagyta, — mondotta az Ember.

Igen, — felelte a Halál. Ezért mondtam, hogy neked is el kell döntened a halál utáni sorsodat most. Mert ha azt mondanám, hogy nincs hátra több a földi életedből, mint egy óra? . . .

Csak annyi? — kiáltott az Ember fehérre válva . . .

Igen.

Csak egy óra? . . . Haza sem mehetek már egy búcsúszóra? . . .

Nem!

Az nem lehet. Halál tégy velem kivételt. Ha már ennyire ismeretségben vagyunk és jó voltál eddig én hozzá, — engedj csak egy-két napig még szabadon engem. Ne fogjon meg még halálosan kezéd? — Légy jó, tedd meg. Elintézetlen még sok dolgom hivatalomban és otthon . . .

Nem lehet. Isten parancsa nem személyválogató.

Ilyen szigorú vagy? . . .

Tudtad, hogy minden órában bekövetkezhetik, miért késlekedtél? . . .

Az Ember fogai összeverődtek, — csak egy óra. Még csak egy óra és aztán . . . vége mindennek.

A Halál most csendesebben szólt. Látod, ez a nagy félelmed mutatja, hogy még mennyire nem vagy Lélek.

Csak rád ijesztettem, hogy magad is belásd, hogy mennyire készületlen vagy és az utolsó órában sem arra gondoltál, hogy a lelked milyen állapotban találja az utolsó óra, hanem a külső dolgaidra. — Azt mondtad nagy félelmedben, hogy vége mindennek. Minek lett volna vége?.. A nevednek, a rangodnak, az emberi arcod vonásainak, a hivatalodnak vége lett volna a te számodra. Hát ez vagy te?.. Egy név, egy rang, egy állás valamelyik hivatalban?..

Az Ember ezalatt, a nagy megijedéstől kimerülten pihegett. Nagyon megviselte az előbbi percek halálos félelme. Hogy ennyire megrémült, most nagyon szégyelte. De azt is felismerte, hogy mennyire készületlen még a lelke arra a titokzatos útra, amelyre úgy lehet, hogy a következő órában már el kell indulnia. Valami összetört benne. Érezte, hogy az ember nem az, aminek kívülről látszik, hanem épen az az ember, ami nem látszik. Egyedül a Lélek az ember és minden egyéb, az embernek a neve, a címe, a foglalkozása mind csak kívülről van reá rakva, mintha a ruhája volna a Léleknek...

Jól érzed, — szólt, hangosan folytatva az Ember gondolatait a Halál, — mikor Én leszedem a falusi emberről a ködmönt, a miniszterről a kegyelmes címet, a kéregetőről a rongyos ruhát és a rongyos sorsát vagy a királyról a koronát, akkor mindenikből csak a Lélek marad meg. Egyformán Lélek, cím nélküli Lélek... bűnös vagy bűnbánó Lélek... Erre kellett volna gondolnod az előbb.

És hogy mi volt a Földön vagy mit végzett, milyen feladatot teljesített, — az nem tesz a lelkek között különbséget?..

Isten előtt nincsen személyválogatás, — szólt újra a Halál. Csak a lelked táblájára néz Istennek szeme, ahol letörülhetetlenül fel van írva olyan írással, amit csak Isten szeme tud elolvasni, hogy amíg a Földön jártál, — hogyan és mit tettél?.. Szeretted, gyűlöltél?.. — Csak a lelket nézi Isten. Hogy hol születted és ki volt a földi apád és az édesanyád, — hogy puha párnára hajtottad-e a fejed vagy nyomorúságos viskóban szalma volt a fejed alja, — az mind elmarad tőled... Isten elé csak a lelketek megy. Arra gondolj sokat, hogy te Lélek vagy és ne téveszd össze magad a külsőddel. Gondolj vissza csak a dióra vagy amiről az előbb beszéltünk, a madárfiókra. Végzetes hiba

volna, ha a dió összetévesztené magát a zöldburokkal és azt mondaná a dió: én csak burok vagyok vagy a kikelés előtt álló madárka azt mondja: én a tojás héja vagyok. Igaz, hogy a kikelésig védője az a vékony héj és akár milyen címekkel is volna tele írva kívülről a kis tojásnak fehér héja, — lehetne arannyal bevonva, — mégis, minél inkább kialakul benne a kis madárka, annál inkább elkülönülnek egymástól a tojáshéj és a madárka. És végül is szemétre kerül a tojás héja. — És hiába írod reá a vércse tojásra azt, hogy galamb vagy a kakukéra, hogy sas... marad mindenikben az, ami benne van. Kivülről bármit is viselsz magadon, — legyen az cím vagy aranyruha, — a lényeg az, hogy minden külsőtől függetlenül te Lélek vagy. Erre gondolj sokat... És hogy Isten csak azt fogja nézni, ami a lelkedben van.

Igazad van teljesen, — szólt mélyet sóhajtván az Ember, — az értelmem is így mondja és mégis miért van az, hogy az ember magába, az életébe oly nehezen fogadja be?...

Mert nincsen alázatossága. Volt egy csillagász a Földön egyszer. Kopernikusznak hívták, aki a naprendszerre vonatkozó felfedezéseivel világhírű emberré lett. De önmagáról, mindig a legszerényebb véleménnyel volt. Mindig az utolsók közé számította magát.

Barátai sokszor valósággal rátámadtak ezzel: Miért tartod te magad olyan kicsinynek, mint a többi ember, hiszen te világhírű vagy?!...

Kopernikusz erre azt felelte: Csak emberek szemében vagyok nagy. Isten szeme előtt én is ép oly kicsiny vagyok, mint a többi porszem, mert Isten előtt nincs személyválogatás. És a frauenburgi székesegyházban levő sirja felett is ez a sírfelirat áll, melyet még ő maga írt meg halála előtt: „Nem kérem a kegyelemnek azt a mértékét, amely Pálnak jutott osztályrészül, — sem azt, amelyet Péter kapott, — én csak azért az irgalomért könyörgök szíveimből, amellyel az Úr a latrot kegyelmébe fogadta!”

Látod, — ez az ember csak Léleknek tartotta magát, ami lényegében volt.

Megszégyenítő az alázatossága, — mondotta az Ember... Hány ember téveszti össze önmagát, lényegét a külsejével, állásával, rangjelzésével pedig minden földi előkelőség és nagyság, még nagyobb előkelőség lesz, ha az ember nem akar más lenni, mint, — ami Isten szemében is: Lélek.